

גליון

משמיע ישועה

ציצים ופרחים
על פרשת השבוע וענינא דיומא
שנאמרו בשיעורי השבוע של
מורינו הגה"צ
אבד"ק ברכת מנחם שליט"א

פרשת כי תשא - פרה

יו"ל ע"י שומעי לקחו
שנת תש"פ לפ"ק - גליון כ'

א. ולא יהיה בהם נגף.....ג

לך כנוס את כל היהודים / להתפלל עם הציבור / אנו
מתירים להתפלל עם העבריינים / קטורת סגולה
למגיפה / כל ישראל ערבים

להשיג הגליונות

בבארא פארק: בויליאמסבורג:
ביהמ"ד ברכת מנחם ביהמ"ד ברכת מנחם
4424 16th Ave. 491 Flushing Ave.

ביהמ"ד אברכים **בירושלים:**
ברכת מנחם ביהמ"ד ברכת מנחם
1600 55th St. רח' זית רענן 1

להערות והארות ולקבל הגליון בדוא"ל
mashmiayeshuah@gmail.com

א. ולא יהיה בהם נגף

לך כנוס את כל היהודים

כתוב בספר דרשות חת"ם סופר (דרשות קל"ב, ד"ה א"ג).

מר דרור, אמרו חז"ל (חולין קל"ט): כי שמו של מרדכי הוא ראש לכל הבשמים, מר דרור מתרגמין מרי דכיא.

ונראה דענין הקטורת רומז על מה שיעשה מרדכי כאשר צותה אסתר: לך כנוס את כל היהודים וצומו עלי וכו', וציותה אסתר שיתכנסו יחד "כל היהודים" ויתפללו עליה, באופן שיהיו בתענית ובתפילה גם הרשעים והבינונים עם הגדולים, ודוקא באופן כזה, ובאחדות כזה, יבוא הישועה לכלל ישראל.

ודבר זה היה כידוע בי"א סממני הקטורת, שהיה בקטורת ממור דרור שהוא ראש לבשמים ועד חלבנה שריחה רע, והיו צריכים לערב הכל ביחד, ואין לחסר אחת מכל סמניה.

וזהו הרמז בדברי חז"ל, מרדכי מן התורה מנין, שנאמר מר דרור ומתרגמין מרי דכיא, ע"כ.

להתפלל עם הציבור

ובאמת אמרו ומפורסם בשם הבעל שם טוב הק' שצריכין להתפלל עם הציבור, צבור ר"ת צדיקים בינונים ורשעים, ורק כך עולה התפילה לרצון לקל חי.

ומקורו מהגמרא במסכת כריתות (דף ו:): אמר רב חנא אמר ר' שמעון חסידא כל תענית שאין בה ממושעי ישראל אינה תענית, שהרי חלבנה ריחה רע ומנאה הכתוב עם סממני הקטורת.

והוסיף רש"י בפרשתינו (שמות ל"ד ל') שלא יקל בעינינו לצרף עמנו

משמיע ישועה

באגודת תעניותינו ותפילותינו את פושעי ישראל שיהיו נמנין עמנו. ועוד הוסיף הבעש"ט הק' שכל שחסר רשעים מהצבו"ר, הרי נשאר רק אותיות צב, וסימנך בעל חיים טמא בלתי טהור, הנוהג בעצלתיים. שוב מצאתי ששני נביאים מתנבאים בסגנון אחד, וראיתי בספר יערות דבש שפירש גם כן דברי חז"ל (חולין קל"ט): מרדכי מן התורה מנין, דכתיב מר דרור, ומתרגמינן מירא דכיא. וכה כתב:

הנה מרדכי כינס את כל היהודים, גם פושעים ורשעים שהפרו ברית ונהנו מסעודתו של אותו רשע, ולא דחה אותם ורדפם עד חורמה, ולזה שאלו חז"ל מרדכי מן התורה מנין, מדוע עשה כן לחבר קשר פושעים וצדיקים יחד? הלא נאמר בהתחברך עם אחזיהו פרץ ה' את מעשיך, (דברי הימים ב' כ' ל"ז).

ותירצו דכתיב מר דרור, פסוק זה נאמר במעשה שמן המשחה, אמנם כל הבשמים הנזכרים במעשה שמן המשחה היו גם כן בקטורת, (עיין רמב"ן וספורנו שמות ל לד) והנה למדנו מהסממנים שנאמרו במפורש במעשה הקטורת נטף ושחלת וחלבונה סמים ולבונה זכה, דכל תענית שאין בה ממושעי ישראל אינה תענית, שהרי 'חלבנה' ריחה רע ומנאה הכתוב עם סממני קטורת.

וזהו ומתרגמינן מירא דכיא, שמסממני הקטורת שהיה בה חלבנה, 'תרגם' ולמד מרדכי לכנוס את כל היהודים יחד, אפילו פושעים ורשעים.

אנו מתירים להתפלל עם העבריינים

בדרכם נלך דמסממני הקטורת מוכיח שצריכים לאחד כל כלל ישראל, כנוס את "כל היהודים" ועל ידי זה ישמע ה' את שועתם.

והנה בעניין הקטורת ידוע, שסגולת הקטורת להבריה את כוחות הטומאה, וביום הכיפורים היא אחת מהעבודות היום החשובות, שכן מכניסים את הקטורת לקודש הקדשים.

משמיע ישועה

וכמו שבין סממוני הקטורת מערבים 'חלבנה' שריחה רע, כך כוללים גם את הרשעים בתוך עם ישראל, ולכן מתחילים אנו את תפילת יום הקדוש והנורא ואומרים:

"על דעת המקום ועל דעת הקהל, בישיבה של מעלה, ובישיבה של מטה, אנו מתירין להתפלל עם העבריינים"

אלו המלים הראשונות שבהן פותח שליח-הציבור בבית הכנסת את תפילת ליל יום הכיפורים, לפני 'כל נדרי'.

אנו רוצים שיתקבל תפילות הצבו"ר, ויהיה עולה למעלה כמו שהריח ה' את ריח הניחוח של הקטורת, בזמן שבית המקדש היה קיים.

אם חיסרו את החלבנה, אין בקטורת כזו כל סגולה להכרית החיצונים או לכפר, מכאן למדנו חשיבותו של כל יהודי, אם אין מצרפים אותו גם אם נקרא רשע, המהות של הכלל ישראל נפגמת, השלמות תושג רק כאשר מצרפים לאגודה אחת את כל חלקי העם.

קטורת סגולה למגיפה

מעתה יש לומר ולפרש מה דאיתא מהקדמונים [וכן הוא בזוהר הקדוש משמיה דאליהו הנביא] שקריאת פרשת הקטורת הוא סגולה גדולה לעצור מגיפה, וכמו אהרן הכהן שעל ידי סגולת הקטורת עצר המגיפה.

כדכתיב (במדבר י"ז יא-יג), ויאמר משה אל אהרן קח את המחתה ותן עליה אש מעל המזבח ושים קטרת והולך מהרה אל העדה וכפר עליהם כי יצא הקצף מלפני ה' החל הנגף, ויקח אהרן כאשר דיבר משה וירץ אל תוך הקהל, והנה החל הנגף בעם 'ויתן את הקטורת וכפר על העם' ויעמוד בין המתים ובין החיים ותיעצר המגיפה.

ובגמרא (שבת פט.) איתא: שמלאך המות מסר למשה סוד זה שיש להקטיר מחתות קטורת בעת מגיפה, ולעמוד בין המתים ובין החיים.

"למען לקח מחתת אש והסיר חרון אש"

משמיע ישועה

כאשר נבין ונתבונן שכל ישראל הם בניו של הקב"ה, ויחד נתאסף לתענית ולתפילה, וכמו בקטורת שהיו מצרפים החלבנה, וכמו שעשה מרדכי הצדיק שהוא ראש לכל הבשמים – מירא דכיא – וכנס את כל היהודים.

אז ישקיף ה' וירא בעני עמו ויקשב וישמע. ועל ידי זה תיעצר המגיפה.

כל ישראל ערבים

כן מתנאי קנין התורה הוא לאהוב את הבריות, וההסבר הוא פשוט שהתורה נכללת בה נשמת כל איש מישראל, ששים רבוא אותיות יש לתורה, ואם חסר אות אחת נפסל התורה, יש ששים רבוא נשמת איש בישראל, ואם חסר אחת מהנה אין הקומה שלימה.

לפני מתן תורה הוצרכו להיות כל ישראל ביחד, ויחן שם ישראל נגד ההר, כאיש אחד בלב אחד, ורק באופן כזה יכולים לקבל את התורה.

ובזה נכלל שצריכים להראות חיבה לכל בניו של מקום, ולקרבת אל ה', וכאהרן הכהן הגדול בשעתו שהיה אוהב את הבריות ומקרבת לתורה.

שח הרבי מליובאוויטש הרש"ב זי"ע במסיבת שמחת תורה שנת תרנ"ד:

באלול שנת תרל"ח אמר לי אבי ומורי הרבי המהר"ש שכשאביו ה"צמח צדק" היה עדיין בילדותו, הוא שמע שנים מזקני החסידים חוזרים על מאמרים הראשונים שאמרם אדמו"ר הזקן בבואו בפעם הראשונה ממעזריטש, בשיחה ברבים, בהסבירו את חידושה של דרך החסידות.

בנוגע למאמר "כל ישראל ערבים" אמר הרבי כי ל"ערבים" יש שלשה פירושים:

תערובות, ערבות, ומתיקות.

אצל כל יהודי, צריך להיות היהודי השני מתוק, כל יהודי צריך להיות מעורב עם האחרים, וכל יהודי הוא ערב ליהודי שני.

משמיע ישועה

כל אחד ואחד בין אם הוא למדן גדול (הבקי בש"ס), ובין אם הוא יהודי פשוט (השייך רק לאמירת תהלים), חייב לחוש באחריות המוטלת עליו לקיום המצוות, בנוסף לאחריותו על ירידת נשמתו שלו לעולם הזה באופן פרטי, עליו לחוש גם את אחריות ה"כלל".

אימרה זו של אדמו"ר הזקן הסעירה את כולם, גאוני תורה ואנשים פשוטים גם יחד.

וכך הם דברי הרמ"ק בספרו 'תומר דבורה' פ"א וז"ל:

אם יפגע ברשעים אל יתאכזר כנגדם ואל יתרפס וכיו"ב, אלא ירחם ויאמר, סוף סוף הם בני אברהם יצחק ויעקב, אם הם אינם כשרים, אבותיהם כשרים והגונים, והמבזה הבנים מבזה האבות, אין רצוני שיתבזו אבותיהם על ידי, ומכסה עלבונם ומקנח כפי כוחו, ע"כ.

שיתסר ושיבסר ושמינסר

בספר 'שיח חסידים':

סיפר הרה"ק ר' יצחק מאמשינאוו זצ"ל, שאביו הרה"ק ר' יוסף זי"ע הכיר 'אלטע חסידים' שכשהגיע פורים האבען זיי געקאכט א פאהר טעג. והיה שם חסיד אחד בשם ר' דוד קאלישינר שהיה סובל ממחלת 'אסטמא' שהשתיה קשה מאד לזה, ברם כשהגיע יום הפורים היה שותה במדה גדושה.

גם לרבות, ב'שיתסר' ו'שיבסר' עד שהיה יום טוב ממש הוא הוסיף לחגוג גם 'שמינסר'ל 'אסרו חג' של שיבסר....

התודה והברכה

נדבת ידידינו עוז, האברך החשוב והיקר

הר"ר חיים יעקב קאהן הי"ו

לרגל השמחה השרויה במעונו
בהולדת הבת במז"ט

זכות הפצת התורה יעמוד לו, שיזכה לנחת לרוב מכל יוצ"ח מתוך
בריות גופא ונהורא מעליא לאורך ימים ושנים טובים, אמן.

התודה והברכה

נדבת ידידינו עוז, האברך החשוב והיקר

הרב דוד הופשטיין הי"ו

לרגל השמחה השרויה במעונו
בהולדת הבת במז"ט

זכות הפצת התורה יעמוד לו, שיזכה לנחת לרוב מכל יוצ"ח מתוך
בריות גופא ונהורא מעליא לאורך ימים ושנים טובים, אמן.